

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและความคิดเห็นของนักเรียนต่อการการใช้ความรุนแรงในนักเรียนมัธยมศึกษา ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง เพื่อนสนิทของนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง ครูประจำชั้นของนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรงและครูปกครอง โดยผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในรูปแบบของกรณีศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง เพื่อนสนิทของนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง ครูประจำชั้นของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงและครูปกครองของ โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 โดยมีจำนวนและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยมีข้อมูลจากระเบียบประวัติพฤติกรรมนักเรียนและเทคนิค Snow Ball จำนวน 10 คน

เพื่อนสนิทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้เทคนิค Snow Ball จำนวน 8 คน

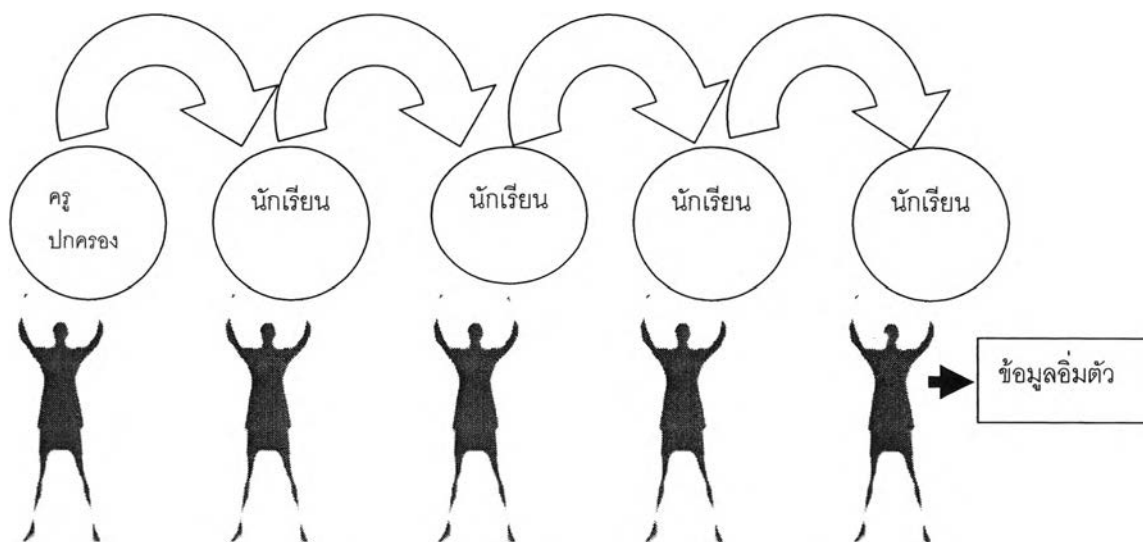
ครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเป็นครูประจำชั้นของนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง จำนวน 5 คน

ครูปกครอง ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นหัวหน้างานปกครองโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 24 คน

เทคนิค Snow Ball

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิค Snow Ball ซึ่งเป็นการเลือกจากการแนะนำต่อ ๆ กันไป โดยผู้วิจัยไม่ได้ติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างในเบื้องต้น แต่จะถามจากผู้มีความรู้ในเรื่อง ความรุนแรง เมื่อได้ชื่อใครมาสักคนหนึ่ง ก็จะถามคนนั้นแบบเดียวกันต่อไปเรื่อย ๆ จนข้อมูลที่ได้ไม่มีข้อมูลใดมาเพิ่มเติมอีกในกรณีบุคคล คือไม่มีชื่อบุคคลอื่นใดเพิ่มขึ้นมาอีก

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้วิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุมในการตอบปัญหาการวิจัย ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำการสัมภาษณ์

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2546 ที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง จำนวน 10 คน ซึ่งจะมีแนวคำถาม การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาในเรื่องโลกทัศน์ และประสบการณ์ทางสังคม ความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัว สังคม และสภาพแวดล้อมและการถ่ายทอดค่านิยม

1.2 เพื่อนสนิทของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2546 ที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง จำนวน 8 คน ซึ่งจะมีแนวคำถามการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาในเรื่องสัมพันธ์ภาพ โลกทัศน์และประสบการณ์ทางสังคม ความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัว สังคม และสภาพสังคมและการถ่ายทอดค่านิยม

1.3 ครูประจำชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2546 ที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรงจำนวน 5 คน ซึ่งจะมีแนวคำถาม การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์กับนักเรียน มุมมองของครู ระบบการเรียนการสอน สิ่งเร้า แหล่งนันทนาการครอบครัว และสภาพแวดล้อมของนักเรียนและการแก้ไขปัญหา

1.4 ครูปกครองคือหัวหน้างานปกครอง โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ปีการศึกษา 2546 ซึ่งมีแนวคำถามการสัมภาษณ์เกี่ยวกับมุมมองของครูปกครอง สิ่งเร้า แหล่งนันทนาการของการแก้ไขปัญหา

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรง ความก้าวร้าว พฤติกรรมวัยรุ่น และการใช้ความรุนแรงในนักเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการสัมภาษณ์ ได้กำหนดโครงสร้างแนวคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาในด้านต่าง ๆ จากกลุ่มนักเรียน เพื่อนักเรียน ครูประจำชั้น และครูปกครอง

ขั้นตอนที่ 3 นำแนวทางการสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมในการเรียงลำดับของข้อคำถาม

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแนวสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร ในการวิจัย โดยพัฒนาความเข้าใจคำถามและความราบรื่นในการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 5 นำแนวทางการสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งโดยนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบจนมีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้จริง

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเตรียมตัวและวางแผนในการเก็บข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยศึกษาวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ จากผู้เชี่ยวชาญ เอกสารและงานวิจัยในเรื่องของการดำเนินการ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงและการเขียนรายงานวิจัย

1.2 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในนักเรียนมัธยมศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

1.3 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารความเหมาะสมเกี่ยวกับโรงเรียนที่จะเข้าไปศึกษาโดยดูจากสถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อมของนักเรียน ประวัติ และความร่วมมือของทางโรงเรียนในการให้ผู้วิจัยเข้าไปศึกษา

1.4 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานโดยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

1.5 ผู้วิจัยติดต่อประสานงานเพื่อความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนักเรียน เพื่อนักเรียน ครูประจำชั้น และครูปกครอง โดยผ่านผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง

1.6 จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ สมุดบันทึก เทปบันทึกเสียง และกล้องถ่ายภาพ

1.7 ผู้วิจัยทำความเข้าใจในขั้นตอน และประเด็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการสัมภาษณ์

2. การเข้าสู่สนามเพื่อรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยเดินทางไปสำรวจสถานที่ตั้งของโรงเรียนและเส้นทางในการเดินทางไปเก็บข้อมูลล่วงหน้าก่อนเข้าสนาม เพื่อความสะดวกในการเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล และสร้างสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์สามารถแบ่งขั้นตอนการสัมภาษณ์เป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์การศึกษาข้อมูล และประวัติของผู้ให้สัมภาษณ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์

2. ขั้นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตัวและวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยบรรยากาศที่เหมาะสม ได้เนื้อหาข้อมูลครบถ้วนครบตามแบบสัมภาษณ์

3. ขั้นการบันทึกการสัมภาษณ์ โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงและผู้วิจัย

4. ขั้นปิดการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดการ

การตรวจสอบข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูลคือแหล่งบุคคลซึ่งประกอบด้วย

1. นักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง
2. เพื่อนสนิทของนักเรียนที่มีพฤติกรรมใช้ความรุนแรง
3. ครูประจำชั้น
4. ครูปกครอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analysis Induction) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในนักเรียนมัธยมศึกษา และการสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อนนักเรียน ครูประจำชั้น และครูปกครอง มาจัดการจำแนกข้อมูลอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้

การเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลงานวิจัยเป็นลักษณะความเรียงและพรรณนาวิเคราะห์ (analysis description) และการนำเสนอในรูปความเรียง และพรรณนาวิเคราะห์